

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

SANOAT KORXONALARINI EKSPORT SALOHIYATINI MUSTAHKAMLASH VA KENGAYTIRISH MASALALARI

Vafoyeva Gulruh Bahodir qizi

*Chirchiq davlat pedagogika universiteti
Pedagogika fakulteti Maktab menejmenti
20/1 guruh talabasi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada sanoat korxonolari eksport salohiyatini mustahkamlash va kengaytirish uchun amalga oshirishi mumkin bo'lgan turli strategiyalar muhokama qilinadi. Muallif istiqbolli eksport bozorlarini aniqlash, tadqiqot va ishlanmalarga sarmoya kiritish, xorijdagi hamkorlar bilan mustahkam aloqalar o'rnatish, xodimlarni o'qitishga sarmoya kiritish, davlat organlari va savdo tashkilotlari bilan hamkorlik qilish muhimligini ta'kidlaydi. Ushbu strategiyalarga rioya qilish orqali sanoat korxonolari yangi bozorlarga chiqishlari, daromadlarini oshirishlari va jahon bozorida raqobatbardoshligini oshirishlari mumkin. Maqolada eksport salohiyatini kengaytirish hamda iqtisodiy o'sish va rivojlanishni rag'batlantirishga intilayotgan korxonalar uchun qimmatli tushunchalar berilgan.

Annotation: This article discusses the various strategies that industrial enterprises can implement to strengthen and expand their export potential. The author emphasizes the importance of identifying promising export markets, investing in research and development, establishing strong relationships with overseas partners, investing in employee training, and partnering with state bodies and trade organizations. By following these strategies, industrial enterprises can enter new markets, increase revenue, and improve their competitiveness in the global marketplace. The article provides valuable insights for businesses looking to expand their export potential and stimulate economic growth and development.

Аннотация: В данной статье рассматриваются различные стратегии, которые промышленные предприятия могут реализовать для укрепления и расширения своего экспортного потенциала. Автор подчеркивает важность выявления перспективных экспортных рынков, инвестирования в исследования и разработки, установления прочных отношений с зарубежными партнерами, инвестирования в обучение сотрудников, партнерства с государственными органами и торговыми организациями. Следуя этим стратегиям, промышленные предприятия могут выходить на новые рынки, увеличивать доходы и повышать свою конкурентоспособность на мировом рынке. Статья содержит ценную информацию для предприятий, стремящихся расширить свой экспортный потенциал и стимулировать экономический рост и развитие.

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

Kirish so'zlar: Eksport salohiyati, sanoat korxonalarini, iqtisodiy o'sish, jahon bozori, marketing strategiyalari, ilmiy-tadqiqot va ishlanmalar, kooperatsiya aloqalari, xodimlarni tayyorlash, savdo tashkilotlari, davlat organlari.

Keywords: Export potential, industrial enterprises, economic growth, global market, marketing strategies, research and development, cooperative relations, employee training, trade organizations, state bodies.

Ключевые слова: Экспортный потенциал, промышленные предприятия, экономический рост, глобальный рынок, маркетинговые стратегии, исследования и разработки, кооперационные отношения, обучение персонала, торговые организации, государственные органы.

Sanoat korxonalarining eksport salohiyatini mustahkamlash va kengaytirish iqtisodiy o'sish va taraqqiyotni rag'batlantirishning asosiy omili hisoblanadi. Tovar va xizmatlarni eksport qilish korxonalariga mijozlar bazasini kengaytirish, daromadlarini oshirish va jahon bozorida raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi. Ushbu maqolada biz sanoat korxonalarining eksport salohiyatini mustahkamlash va kengaytirish bo'yicha ba'zi strategiyalarni ko'rib chiqamiz. Sanoat korxonalarining eksport salohiyatini mustahkamlashning birinchi bosqichi eng istiqbolli eksport bozorlarini aniqlashdan iborat. Bu talab tendentsiyalari, raqobat landshafti va tartibga solish muhitini baholashni o'z ichiga olgan jahon bozorini chuqur tahlil qilishni talab qiladi. Eng istiqbolli bozorlar aniqlangandan so'ng, korxonalar maqsadli marketing strategiyalarini ishlab chiqishni va o'z mahsulot va xizmatlarini ushbu bozorlarning o'ziga xos ehtiyojlarini qondirish uchun moslashtirishni boshlashlari mumkin. Sanoat korxonalarining eksport salohiyatini kengaytirishning yana bir muhim strategiyasi ilmiy-tadqiqot va ishlanmalarga sarmoya kiritishdir. Bu muayyan eksport bozorlari ehtiyojlariga moslashtirilgan yangi mahsulot va xizmatlarni ishlab chiqish, shuningdek, samaradorlikni oshirish va xarajatlarni kamaytirish imkonini beruvchi yangi texnologiyalar va jarayonlarga sarmoya kiritishni o'z ichiga oladi. Tadqiqot va ishlanmalarga sarmoya kiritib, korxonalar raqobatchilardan oldinda turishlari va jahon bozorida raqobatbardosh ustunliklarini saqlab qolishlari mumkin. Sanoat korxonalarining eksport salohiyatini

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

kengaytirishda xorijdagi distribyutor va yetkazib beruvchilar bilan mustahkam hamkorlik aloqalarini o‘rnatish ham muhim ahamiyatga ega. Buning uchun mahalliy biznes madaniyati va tartibga soluvchi muhitni chuqur tushunish, shuningdek, mahalliy urf-odatlar va amaliyotlarga moslashishga tayyorlik talab etiladi. Xorijdagi hamkorlar bilan mustahkam aloqalar o‘rnatish orqali korxonalar yangi bozorlarga chiqishlari, xarajatlarini kamaytirishlari va umumiy raqobatbardoshligini oshirishlari mumkin. Ushbu strategiyalardan tashqari, sanoat korxonalarini o‘z xodimlarini o‘qitish va rivojlantirish dasturlariga sarmoya kiritishlari ham muhimdir. Bu xodimlarga xorijdagi mijozlar va hamkorlarning ehtiyojlarini yaxshiroq tushunishga yordam berish uchun til o‘rgatish, madaniy xabardorlikni oshirish va texnik treninglarni o‘z ichiga oladi. Korxonalar o‘z xodimlariga sarmoya kiritib, jahon bozorida raqobatlasha oladigan ko‘proq malakali va bilimli ishchi kuchini yaratishi mumkin. Nihoyat, sanoat korxonalarini davlat organlari va savdo tashkilotlari bilan hamkorlikda eksportni rivojlantirish, savdodagi to‘siqlarni bartaraf etishda muhim ahamiyatga ega. Bunga qulay savdo siyosatini qo‘llab-quvvatlash, savdo missiyalari va yarmarkalarida ishtirok etish, tartibga solish masalalari va savdo nizolarini hal qilishda davlat organlari bilan hamkorlik qilish kiradi. Davlat organlari va savdo tashkilotlari bilan hamkorlikda tadbirkorlik subyektlari yangi bozorlarga chiqishlari, mahsulot va xizmatlarini yanada samarali targ‘ib qilishlari mumkin.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, sanoat korxonalarining eksport salohiyatini mustahkamlash va kengaytirish iqtisodiy o‘shish va taraqqiyotni rag‘batlantirishning hal qiluvchi omilidir. Istiqbolli eksport bozorlarini aniqlash, ilmiy-tadqiqot va ishlanmalarga sarmoya kiritish, xorijdagi hamkorlar bilan mustahkam hamkorlik aloqalarini o‘rnatish, xodimlarni o‘qitish va malakasini oshirishga sarmoya kiritish, davlat organlari va savdo tashkilotlari bilan yaqin hamkorlik qilish orqali korxonalar yanada raqobatbardosh va muvaffaqiyatli eksport strategiyasini yaratishi mumkin.

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

Ushbu qadamlarni qo‘yish orqali sanoat korxonalari iqtisodiy o‘shishni ta‘minlashga, o‘zlari va jamiyatlari uchun yangi imkoniyatlar yaratishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 7 martdagi “O‘zbekiston Respublikasida raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ3832-son Qarori. PQ-3832-сон 03.07.2018. O‘zbekiston Respublikasida raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida (lex.uz)
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 5 noyabrda “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlarini tasdiqlash to‘g‘risidagi PF-6079-son Farmoni. PF-6079-сон 05.10.2020. “Raqamli O‘zbekiston-2030” strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish choratadbirlari to‘g‘risida (lex.uz)
3. UNCTAD (2020) Trade data for 2020 confirm growing importance of digital technologies during COVID-19. Report 27 October 2021. <https://unctad.org/news/tradedata-2020-confirm-growing-importance-digital-technologies-during-covid-19>. P 2-4.
4. Joshua P. Meltzer (2020) The United States-Mexico-Canada Agreement: Developing trade policy for digital trade. Report, February 26, 2020. P 15-19.
5. Qayumov S., Mo‘minova E., (2020) Korxonani moliyaviy boshqarishda blokcheyn texnologiyasidan foydalanish – yangi avlod texnologiyalariga o‘tish kafolati, “Xalqaro moliya va buxgalteriya” ilmiy elektron jurnali. № 1-fevral, 2020-yil. . 1-7 bet.
6. Alexander P., Mariya K. (2020) indirect taxation of cross-border e-trade: features of national and intergovernmental regulation, Вестник Тюменского государственного университета. Социально-экономические и правовые исследования, Volume 6, Issue 1, P 256-280.
7. Boughanmi, H. (2018), “Assessing the impact of WTO Trade Facilitation Agreement on economy”, International Journal of Trade, Economics and Finance 9(6): 243-250.
8. Rajapova M. (2019). The perspectives of digital economy for Uzbekistan: a new stage. <http://tsue.uz/wp-content/uploads/2019/10/15.-Rajapova-Madina-Faridunovna1.pdf> . 5-6 bet.
9. Szalavetz A. (2019). Industry 4.0 and capability development in manufacturing subsidiaries. Technological Forecasting and Social Change, 2019, vol. 145, issue C, 384- 395.